

ADVIESNOTA voor burgemeester en wethouders

Openbare besluitenlijst

Zaaknummer: 4244-2025

Medewerker	:	Marjolein Scherphuis
Team	:	Bedrijfsvoering en Communicatie
Datum	:	14 januari 2025
Portefeuillehouder	:	wethouder Judith Compagner

<p>BIJLAGEN:</p> <p>☐ Aanvraagformulier beeldvormend overleg</p>
<p>AFSTEMMING MET</p> <p>☒ team Communicatie en Ondersteuning</p> <p style="padding-left: 20px;">☒ Geen actieve communicatie</p>
<p>☒ Openbaar</p> <p>☐ Vertrouwelijk</p>
<p>ONDERWERP</p> <p>Van inspraakverordening naar participatieverordening</p>

BESLUIT burgemeester en wethouders

In te stemmen met het hieronder geschetste participatieve proces om tot een Olst-Wijhe participatieverordening te komen.

SAMENVATTING

De wet versterking participatie op decentraal niveau verplicht gemeenten om hun inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening. Hiermee wordt de betrokkenheid van inwoners bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op decentraal niveau versterkt en ook wordt het uitdaagrecht wettelijk verankerd. Hiervoor hebben gemeenten vanaf 1 januari 2025 twee jaar de tijd.

Olst-Wijhe is een gemeente die al erg dicht bij haar inwoners staat en volop probeert inwoners bij het beleid te betrekken. Daarmee is het overnemen van een modelverordening, zoals onlangs gemaakt door de VNG, niet passend. In de VNG-verordening zitten namelijk veel facultatieve onderwerpen en veel nog te maken keuzes. Die afwegingen en keuzes willen we graag samen met onze samenleving maken.

Veel gemeenten hebben inmiddels al een participatieverordening. Omdat termen als 'inspraak', 'inwonerparticipatie', 'overheidsparticipatie' en 'uitdaagrecht' om uitleg vragen, is het aan te bevelen om een proces te doorlopen dat niet alleen zorgt voor 'borging' van een participatieverordening, maar nadrukkelijk ook om het 'beleven' van de inhoud.

AANLEIDING

De wet versterking participatie op decentraal niveau verplicht gemeenten om hun inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening. Omdat de gemeente Olst-Wijhe participatie als strategisch onderwerp heeft aangemerkt is een proces ingericht om op participatieve wijze, met de raad, het college, inwoners en ondernemers en interne medewerkers tot een participatieverordening te komen.

BEOOGD RESULTAAT

Na het doorlopen van dit participatieve proces ligt er een Olst-Wijhe participatieverordening die in samenspraak met interne en externe partijen is ontwikkeld en vastgesteld en die aansluit - en niet strijdig is - met verwante verordeningen.

KADER

De wet versterking participatie op decentraal niveau verplicht gemeenten om hun inspraakverordening te vervangen door een participatieverordening.

ARGUMENTEN VOOR

De huidige inspraakverordening dient wettelijk te worden vervangen door een participatieverordening. Het is logisch zo snel mogelijk te voldoen aan de wettelijke verplichting om inwonerbetrokkenheid ook daadwerkelijk te borgen, vooral omdat we als Olst-Wijhe al volop bezig zijn met samenwerken met de gemeenschap in de geest van de nieuwe verordening en daarop ook al beleid hebben geschreven en vastgesteld.

Olst-Wijhe is een gemeente die al erg dicht bij haar inwoners staat en volop probeert inwoners bij het beleid te betrekken. Daarmee is het overnemen van een modelverordening, zoals onlangs gemaakt door de VNG, niet passend. In de VNG-verordening zitten namelijk veel facultatieve onderwerpen en veel nog te maken keuzes. Die afwegingen en keuzes willen we graag samen met onze samenleving maken.

ARGUMENT TEGEN

-

RISICO'S

-

FINANCIËN

De samenwerking met Miranda Mulder van Anno Nu is opgenomen in het budget van het programma Participatie. De uren van programmaleider participatie zijn dat ook.

DUURZAAMHEID

-

PARTICIPATIE

Het proces van de totstandkoming van de participatieverordening vindt op participatieve wijze plaats.

COMMUNICATIE

Aan dit participatieve proces ligt interne en externe procescommunicatie ten grondslag met de raad, het college, interne medewerkers en inwoners.

PLANNING EN UITVOERING

Het college is bevoegd om het proces om te komen tot een participatieverordening vorm te geven. Het is uiteindelijk aan de gemeenteraad om deze participatieverordening vast te stellen. Van belang is om al tijdens het proces bij de gemeenteraad op te halen welke wensen en ideeën zij daarover hebben, onder andere over de ruimte van het uitdaagrecht (waarbij inwoners taken van de gemeente kunnen overnemen als zij denken dat goedkoper of efficiënter te kunnen doen) en de manier waarop terugkoppeling van participatietrajecten plaatsvindt.

Voorstel proces

Het gaat om een verordening die participatie 'ademt'. Daarom is het belangrijk deze samen met inwoners op te stellen en om eigenaarschap te creëren binnen de organisatie. Op dit moment geldt nog de huidige

inspraakverordening. Daarom wordt de nieuwe participatieverordening ook ter inzage gelegd. Communicatie is een belangrijk speerpunt binnen het proces.

Stap 1 – Onderzoek

Veel gemeenten hebben al een participatieverordening. Ook heeft de VNG een model. Omdat Olst-Wijhe een gemeente is die dicht bij de inwoners staat, is het passend om een participatieverordening te maken die alle verschillende vormen, inspraak, inwonerparticipatie, overheidsparticipatie en het uitdaagrecht, benoemd, maar ook, meer dan in de modelverordening van de VNG, uitlegt. In deze fase zetten we de volgende stappen:

- Korte sessies met de collegeleden (of een groepssessie) over participatiekansen en – valkuilen binnen hun portefeuilles.
- Memo voor de gemeenteraad met een korte dialoogsessie over kaders en keuzes
- Sessie met medewerkers die nu participatieprocessen doorlopen: welke tips kunnen zij ons meegeven voor de nieuwe verordening?
- Sessie met team communicatie over de veranderende rol die hoort bij een participatieve overheid (eigenaarschap creëren)
- Meedenkersbijeenkomst met inwoners, waarbij we aan de hand van casussen stilstaan bij de termen en voorbeelden van inwonerparticipatie (de inwoner participeert in een plan van de overheid), overheidsparticipatie (de overheid participeert in een plan van de inwoner) en het uitdaagrecht en zo horen wat daarbij volgens hen belangrijk is. Meedenkers werven we door het rechtsreeks vragen van plaatselijk belangen, een oproep in het inwonerpanel van Olst Wijhe en een oproep in diverse media.

Stap 2 Conceptverordening Olst-Wijhe opstellen

- De input uit stap 1 verwerken in een eerste conceptverordening
- Meelezen door jurist van de gemeente Olst Wijhe en gieten in format gemeente
- Laatste toets bij de meedenkers (zowel intern als extern)

Stap 3 Definitief maken en ter inspraak leggen

- De participatieverordening en een behorende kader over hoe we het implementeren, ter inspraak leggen via een collegebesluit. Dit kan, omdat er een participatief proces is doorlopen, verkort, ons voorstel is 4 weken.
- Hierover breed communiceren, met gebruikmaking van de inwoners die meedenken
- Eventuele inspraakreacties verwerken en indien nodig opnieuw collegebesluit voorbereiden.
-

Stap 4 - Aanbieden aan gemeenteraad

- Verordening aanbieden aan raad (oordeelsvormend)
- Besluit/vaststelling door de gemeenteraad (besluitvormend)

Planning

We hebben een ambitieuze planning, die deels afhankelijk is van de planning van de gemeenteraad:

- Stap 1 onderzoek januari-maart 2025
- Stap 2 conceptverordening gereed eind maart 2025
- Stap 3 inspraakprocedure (kan verkort) april 2025
- Stap 4 aanbieden raad 23 juni (oordeelsvormend)
September (besluitvormend)

Uitdaagrecht

De participatieverordening geeft ook aan hoe om te gaan met het uitdaagrecht. Bij het Uitdaagrecht (eerder wel Right to Challenge genoemd) kunnen bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties taken van de gemeente, overnemen als zij denken het slimmer, beter, goedkoper, sneller of anders te kunnen doen. Het uitdaagrecht gaat wettelijk verankerd worden. Hoe je er, als gemeentelijke

organisatie, mee om wilt gaan, komt, naast de kaders rond inwoner- en overheidsparticipatie, in je participatieverordening te staan.